

Sygn. akt *IV Ns 45/20*

POSTANOWIENIE

Dnia 29 kwietnia 2020 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie IV Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSO Agnieszka Derejczyk

po rozpoznaniu w dniu 29 kwietnia 2020 r. w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku ***K. O. kandydata do Rady Miasta M. w wyborach uzupełniających wyznaczonych na dzień 17 maja 2020 r.***

z udziałem ***K. U. Administratora strony F. (...) oraz P. F.***

o wydanie orzeczenia w trybie art. 111 kodeksu wyborczego

postanawia:

oddalić wniosek.

UZASADNIENIE

W dniu 27 kwietnia 2020 r. (data prezentaty biura podawczego Sądu Okręgowego w Warszawie – k. 2) K. O. kandydat do Rady Miasta M. w wyborach uzupełniających wyznaczonych na dzień 17 maja 2020 r. zgłoszony przez Komitet Wyborczy Wyborców (...) reprezentowany przez pełnomocnika wyborczego M. O. złożył wniosek o wydanie orzeczenia w trybie wyborczym. W złożonym wniosku wnioskodawca wniósł na podstawie art. 111 kodeksu wyborczego o zakaz rozpowszechniania informacji o tym, że pan K. O. był lub jest kiedykolwiek kandydatem z ramienia (...) oraz zakaz rozpowszechniania informacji o tym, że na spotkaniu z Marszałkiem K. Pan K. O. rzucił epitetami do uczestników w koszulkach z napisem (...). W uzasadnieniu złożonego wniosku wnioskodawca wskazał, że Pan K. U. na stronie F. (...) udostępnił nieprawdziwe treści. K. O. nigdy nie był członkiem partii (...), ani żadnej innej partii. Dziesięć lat temu startował do Rady Powiatu z listy (...) jako kandydat niezależny. Ponadto Pan P. F. napisał w komentarzu na stronie (...), że K. O. na spotkaniu z Marszałkiem K. rzucił w niego i D. S. epitetami co nie jest prawdą ponieważ na tym spotkaniu w ogóle go nie było. W ocenie wnioskodawcy powyższe stwierdzenia w sposób celowy wprowadzają w błąd potencjalnego wyborcę co do kultury i zachowania K. O. jak i przynależności do partii (...). Wnioskodawca podkreślił, iż nieprawdziwe informacje dotyczące K. O. mogą mieć wpływ na wynik wyborczy.

Zarządzeniem z dnia 28 kwietnia 2020 r. Sąd zobowiązał M. O. do uzupełnienia braków formalnych wniosku poprzez:

- 1) Podpisanie wniosku (złożenie podpisanego egzemplarza wniosku)
- 2) Złożenie dwóch odpisów wniosku wraz z załącznikami

W terminie do godziny 15-tej 29 kwietnia 2020 r. pod rygorem zwrotu wniosku. (zarządzenie – k. 9)

Dnia 29 kwietnia wnioskodawca uzupełnił braki wniosku. (pismo – k. 13 i n.)

Sąd zważył co następuje:

Wniosek podlega oddaleniu.

Podstawę prawną żądania w niniejszej sprawie stanowi art. 111 § 1 ustawy z 5 stycznia 2011 r. - kodeks wyborczy (tekst jedn.: Dz. U. z 2017r. poz. 15 ze zm.), który stanowi, że jeżeli rozpowszechniane, w tym również w prasie w rozumieniu ustawy z 26 stycznia 1984 r. - Prawo prasowe (Dz. U. poz. 24, z późn. zm.), materiały wyborcze, w szczególności plakaty, ulotki i hasła, a także wypowiedzi lub inne formy prowadzonej agitacji wyborczej, zawierają informacje nieprawdziwe, kandydat lub pełnomocnik wyborczy zainteresowanego komitetu wyborczego ma prawo wnieść do sądu okręgowego wnioski o wydanie orzeczenia:

- 1) zakazu rozpowszechniania takich informacji;
- 2) przypadku materiałów wyborczych zawierających takie informacje;
- 3) nakazania sprostowania takich informacji;
- 4) nakazania publikacji odpowiedzi na stwierdzenia naruszające dobra osobiste;
- 5) nakazania przeproszenia osoby, której dobra osobiste zostały naruszone;
- 6) nakazania uczestnikowi postępowania wpłacenia kwoty do 100 000 złotych na rzecz organizacji pożytku publicznego.

Przepis przewiduje możliwość dochodzenia roszczeń w nim wskazanych w związku z rozpowszechnianiem materiałów wyborczych zawierających nieprawdziwe informacje o kandydacie. Przepis nie określa przy tym w sposób wyczerpujący formy materiału wyborczego, w którym taka informacja może się pojawić, ograniczając się jedynie do przekładowego wymienienia takich nośników jak plakaty, ulotki i hasła, wypowiedzi oraz inne formy prowadzonej agitacji wyborczej.

Materiałem wyborczym jest- zgodnie z art. 109 par. 1 ustawy- każdy pochodzący od komitetu wyborczego upubliczniony i utrwalony przekaz informacji mający związek z zarządzonymi wyborami.

W przepisie art. 111 par. 1 ponadto jest mowa ogólnie o rozpowszechnianiu materiałów wyborczych, które obejmuje także rozpowszechnianie w prasie w rozumieniu prawa prasowego. Chodzi tu zatem o wszelkiego rodzaju sposoby rozpowszechniania materiałów wyborczych, nie wyłączając prasy.

Z przepisu powyższego wynika, iż materiały te mają mieć charakter agitacji wyborczej-wskazuje na to końcowa część zdania: „, (...) oraz inne formy prowadzonej agitacji wyborczej”. Agitacją wyborczą w rozumieniu art. 105 par. 1 i 2 jest publiczne nakłanianie lub zachęcanie do głosowania w określony sposób, w tym w szczególności do głosowania na kandydata określonego komitetu wyborczego. Agitację wyborczą można prowadzić od dnia przyjęcia przez właściwy organ zawiadomienia o utworzeniu komitetu wyborczego na zasadach, w formach i w miejscach, określonych przepisami kodeksu. Chodzi tu zatem o wypowiedzi, które pozostają w związku czasowym z zarządzonymi wyborami, a ponadto pozostają w związku przedmiotowym z wyborami-są zamieszczane z uwagi na trwające wybory i mogą mieć wpływ na wynik głosowania. Możliwa jest przy tym agitacja negatywna ograniczająca się do zniechęcania do głosowania na rzecz oznaczonego kandydata.

Zgodnie z art. 106 par. 1 agitację wyborczą może prowadzić każdy komitet wyborczy i każdy wyborca, w tym zbierać podpisy popierające zgłoszenia kandydatów po uzyskaniu pisemnej zgody pełnomocnika wyborczego.

Z powyższych przepisów wynika, że o ile agitację wyborczą może prowadzić zarówno komitet wyborczy, jak i wyborca, o tyle materiał wyborczy może pochodzić jedynie od komitetu wyborczego.

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy należy stwierdzić, że bezspornym jest, że przedmiotowe wpisy zostały umieszczone na portalu społecznościowym f. strony (...). Zamieszczenie takiego wpisu na ogólnodostępnym portalu stanowi rozpowszechnianie informacji w rozumieniu powołanego przepisu.

Niemniej jednak z załączonych dokumentów nie wynika, aby uczestnik był członkiem jakiegokolwiek komitetu wyborczego. Wpis na portalu-aczkolwiek może być zakwalifikowany w potocznym rozumieniu tego słowa jako rodzaj negatywnej agitacji wyborczej- nie stanowi materiału wyborczego.

Należy zauważyć, iż w myśli art. 104 i 105 kodeksu wyborczego, możliwość rozpoczęcia prowadzenia agitacji jest powiązana i uzależniona od przyjęcia przez właściwy organ zawiadomienia o utworzeniu komitetu wyborczego. Ponadto agitacja ma być prowadzona na zasadach, w formach i w miejscach określonych przepisami kodeksu. Prowadzi to do wniosku, że agitacja jest częścią kampanii wyborczej i stanowi zorganizowaną i zamierzoną działalność w celu pozyskania głosów wyborców dla własnego kandydata lub (w przypadku agitacji negatywnej) pomniejszania ogółu chętnych do głosowania na innego kandydata.

W sprawie niniejszej niewątpliwie doszło do zamieszczenia na portalu społecznościowym negatywnych komentarzy odnoszących się do K. O., który jest kandydatem do Rady Miasta M.. Jednak w ocenie Sądu nie można mówić w tym przypadku o naruszeniu art. 111 kodeksu wyborczego. Treść wpisu uczestników może być zakwalifikowana jako rodzaj agitacji negatywnej, albowiem poprzez rozpowszechnienie informacji o „kandydowaniu z (...), „spotkaniu z K.” ma na celu wywołanie negatywnej oceny kandydata, a tym samym –może prowadzić do zniechęcenia potencjalnych wyborców do głosowania na tego kandydata. Jednostkowe wpisy na portalu społecznościowym przez osobę, która nie jest związana z kampanią wyborczą prowadzoną przez jakikolwiek komitet wyborczy, natomiast bierze udział w dyskusji prowadzonej na tym portalu, nawet gdyby oceny przez nią formułowane były oparte na nieprawdziwych informacjach, nie może być jednak zakwalifikowany jako działalność mająca charakter zorganizowanej agitacji. Podzielić należy pogląd zawarty w postanowieniu Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z 19 listopada 2014 r., sygn.. I ACz 1252/14, że „ (...) jeżeli osoba niewchodząca w skład komitetu wyborczego, niemająca nadto wskazanej w art. 106 § 1 kodeksu wyborczego zgody, podaje nieprawdziwe informacje, nawet w toku spotkania wyborczego, to takiego działania nie można kwalifikować jako działania w ramach kampanii wyborczej czy węższej - w ramach agitacji wyborczej. Taka konkluzja oznacza, że osoba będąca kandydatem w danych wyborach czy też pełnomocnik wyborczy zainteresowanego komitetu wyborczego nie ma skutecznego prawa domagania się ochrony w oparciu o art. 111 § 1 kodeksu wyborczego w związku z postępowaniem wyżej określonej osoby”.

Wobec powyższego, orzeczono jak w sentencji.